

Embryo's zijn te waardevol om te vernietigen

Katholiek Nieuwsblad, 14 juni 2022

door Eline Gorter-van Huizen, beleidsadviseur Onderzoek & Beleid bij NPV-Zorg voor het leven

Embryo's kweken speciaal voor onderzoek en in meer gevallen embryoselectie toestaan: D66 en VVD werken aan verruiming van de embryowet. Het doel is om lijden te voorkomen, maar hoe nobel ook, daarvoor worden embryo's vernietigd.

Onlangs maakten fractievoorzitters Hermans (VVD) en Paternotte (D66) bekend dat ze nog dit jaar hun initiatiefwetsvoorstel over embryoselectie willen indienen. Nu is embryoselectie toegestaan voor stellen die een sterk verhoogd risico hebben op een kind met een ernstige erfelijke ziekte. In het laboratorium worden meerdere embryo's tot stand gebracht en genetisch getest. Een gezond embryo wordt teruggeplaatst in de baarmoeder, embryo's met de ziekte worden vernietigd.

Moeilijke keuzes

VVD en D66 willen embryoselectie ook toestaan om te voorkomen dat een kind geboren wordt dat drager is van een ziekte. Het kind is dan zelf gezond, maar heeft wel een afwijking in het DNA. Krijgt het in de toekomst zelf kinderen, dan bestaat de kans dat hij of zij het foute DNA doorgeeft en de ziekte in de volgende generatie wel bij iemand tot uiting komt.

Stellen die moeilijke keuzes rond hun kinderwens moeten maken omdat zij drager zijn van een ziekte, willen dit hun kinderen soms besparen. Het is vanuit hun perspectief begrijpelijk dat zij vragen om embryoselectie om dragerschap te voorkomen. Zo voorkomen ze ook dat eventuele kleinkinderen het risico lopen de ziekte te krijgen.

De tweede initiatiefwet is om embryo's in het laboratorium te creëren alléén om er experimenten mee te doen. Daarna worden ze vernietigd. Dit voorstel bereiden de partijen wel voor, maar het mag deze regeerperiode niet worden ingediend voor behandeling in de Kamer.

Nu gebruiken wetenschappers voor hun experimenten embryo's die over zijn na IVF-behandelingen-behandelingen. Maar bepaald onderzoek kunnen zij daarmee niet doen en daarom willen zij embryo's kweken. Bijvoorbeeld voor onderzoek om IVF-behandelingen te verbeteren, waardoor de slagingskans groter wordt en ivf-kinderen mogelijk gezonder zijn. Of voor onderzoek naar het aanpassen van DNA in embryo's. Deze methode kan in de toekomst misschien gebruikt worden om erfelijke ziekten te voorkomen.

Fundamenteel probleem

Wat is er, zou je kunnen vragen, eigenlijk op tegen om de wet te verruimen als zo lijden en ziekte voorkomen kunnen worden? De NPV begrijpt de motieven erachter, maar wij zien een fundamenteel probleem. In beide voorstellen worden menselijke embryo's vernietigd. Een embryo is het prille begin van menselijk leven. Uit één bevruchte eicel groeit onder de goede omstandigheden een compleet mensje. Geschapen door God, en waardevol vanaf het eerste begin - te waardevol om te vernietigen, zoals dat gebeurt bij embryoselectie en onderzoek met embryo's. Als de nieuwe voorstellen aangenomen worden, zullen nog meer embryo's vernietigd worden dan nu al het geval is.

Maar als je met dit onderzoek in de toekomst levens kunt redden, weegt dat dan niet op tegen het gebruik van embryo's? Allereerst is het onzeker of het embryo-onderzoek inderdaad levensreddende resultaten zal hebben. Maar ook als dat zo zou zijn, is het in de ethiek breed geaccepteerd dat je een mens niet slechts als middel tot

een doel mag gebruiken: de mens is een doel in zichzelf. Een embryo, hoe klein en pril ook, is een mens en mag niet als middel gebruikt worden.

Geen recht aan menselijke waardigheid

Ook mensen die het embryo niet als volledig beschermwaardig zien, delen sommige argumenten tegen de voorstellen van D66 en VVD. Zij vinden dat kweken van embryo's voor onderzoek geen recht doet aan de menselijke waardigheid. Minimensen worden dan als in een fabriek gecreëerd om als materiaal te gebruiken. En bij embryoselectie bij dragerschap is een belangrijke tegenwerping dat je niet direct ziekte voorkomt: de embryo's die vernietigd worden, zijn zelf gezond. Daarom adviseerde de Raad van State in 2016 negatief over een soortgelijk wetsvoorstel.

Hoe sympathiek het doel van de voorstellen dus ook lijkt, laten we geen embryo's opofferen om het te bereiken.

Lees een uitvoerige analyse door kardinaal dr. W.J. Eijk over de status van het embryo.